

Aan: Wethouder Pels (Volkshuisvesting)

Datum : 23 juni 2022

Ons kenmerk : 45890/AS

Betreft: klachten woonwagenbewoners

Geachte mevrouw Pels,

Als ombudsman van de Metropoolregio Amsterdam ontvang ik met enige regelmaat klachten van woonwagenbewoners over het standplaatsbeleid van de gemeente Amsterdam. Het gaat dan onder meer over het al dan niet voeren van een uitsterfbeleid in het verleden, de huidige lange wachttijden voor een standplaats, bejegening vanuit de gemeente en de mogelijkheid om een standplaats te kopen.

Klachten woonwagenbeleid

Zoals bij u bekend zit het nieuwe concept beleidskader Woonwagen en Standplaatsen 2022 – 2026 in de besluitvormingsfase en moet nog voorgelegd worden aan de Gemeenteraad. De Belangenvereniging Woonwagenbewoners Amsterdam (BWWA) is bij de totstandkoming van dit beleidsstuk betrokken geweest, maar stelt haar inspanningen nu te weinig terug te zien in het concept-beleidsstuk. Hun klachten zijn in lijn met bovenstaande punten.

Waarborgen mensenrechten

In 2017 heeft de Nationale Ombudsman een aantal aanbevelingen gedaan in zijn rapport 'Woonwagenbewoner zoekt standplaats'.¹ Rode draad in dit rapport was de vraag of de overheid in haar beleid en de uitvoering daarvan de mensenrechten van woonwagenbewoners en in het bijzonder hun recht op culturele identiteit, voldoende waarborgt. De Nationale Ombudsman heeft hiertoe een aantal aanbevelingen gedaan aan gemeenten en het Rijk. Naar aanleiding hiervan heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het Beleidskader Gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid vastgesteld, waarin deze aanbevelingen verwerkt zijn.² Tot slot heeft het college voor de Rechten van de Mens aan de hand van concrete zaken een aantal adviezen gegeven die zien op het recht op gelijke behandeling en de borging van het recht op culturele identiteit.³

QuickScan

Naar aanleiding van de klacht van de BWWA heb ik een QuickScan uitgevoerd waarbij ik het concept beleidsstuk vergeleken heb met de aanbevelingen van de Nationale Ombudsman, het beleidskader van het Rijk en de adviezen van het College. Hoewel de gemeente een groot aantal aanbevelingen ter harte heeft genomen, constateer ik dat er op bepaalde punten in meer of mindere mate van wordt afgeweken.

¹ Nationale Ombudsman, Woonwagenbewoner zoekt standplaats: Een onderzoek naar de betrouwbaarheid van de overheid voor woonwagenbewoners, 17 mei 2017, Rapportnummer: 2017/060

² Beleidskader Gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid, BZK, juli 2018.

³ Zie onder meer: Advies inzake Woonwagen- en standplaatsbeleid van het College voor de Rechten van de Mens, bij brief van 28 maart 2018 aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangeboden.

Dat gaat onder meer over de mogelijkheid grond in erfpacht uit te geven, de vraag of er sprake is geweest van een (impliciet) uitsterfbeleid en het toestaan van caravans als tijdelijke woonvorm. Deze punten hangen grotendeels samen met de grieven van de klagers die ik spreek.

Mensenrechtentoets

Nu deze punten een directe link hebben met het borgen van de mensenrechten van woonwagenbewoners, geef ik u in overweging om het concept beleidsstuk op deze punten vooraf en extern te laten toetsen ("Mensenrechtentoets"). Hiervoor zou u het College voor de Rechten van de Mens, dan wel een andere onafhankelijke mensenrechtenspecialist kunnen benaderen die over de benodigde specifieke expertise beschikt. Zo kan aan de voorkant voorkomen worden dat er in een later stadium klachten ingediend worden.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw reactie.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Munish Ramlal', with several horizontal lines drawn through it.

Munish Ramlal
Ombudsman Metropool Amsterdam